



# דברי הימים

## ליקוטי דברי תורה על פרשת השבוע

נלקח מספר "שערי חיים" על פרשיות השבוע של מורינו הרה"צ שליט"א

### קול השופר בעיר

השבת, שבת מברכים חודש "אלול", ימי הדין קרובים ובאים. מייסד תנועת המוסר, רבי ישראל מסלנט זצ"ל, כתב על שבת זו: "מלפנים, כאשר ידעתי כל איש אחזו פלצות מקול הקורא: "קדוש אלול!" מעשה באחד מרבותינו שהלך בדרך וראה איכר נכרי חורש בשדה ומכינה לקראת זריעת הסתיו. הבן היה עצל וחרש ברפיון. קרא אליו אביו ואמר לו: "חורש כמרץ, בנוי מי שמתרשל במלאכתו בחודש זה - מפסיד את כל תבואת השנה!". נרעש הרב ואמר לתלמידיו: "הבנתם את אשר אמר? כל השנה כולה תלויה בגזר הדין של ראש השנה, וגזר הדין יינתן לפי טיב הכנתו בחודש אלול - חודש הרחמים והסליחות! מי שמתרשל בחודש זה - יפסיד את כל השנה הבאה, חלילה!"

המגיד מדובנה שאל בספרו: במה שונה חודש אלול מכל השנה כולה, והרי כל השנה חייבים לשמור על כל המצוות, ואסור לעבור עבירות, והשיב על כך במשל: מעשה באדם שעבר להתגורר בשכונה חדשה. חיפש בית כנסת לרוחו, ומצא, בא, מצא מקום ישיבה והצטנע. לא הכיר את המתפללים ולא ביקש לקשור עמם קשרים, רק את הגבאים ביקש להכיר, משום שהם הקוראים לעלות לתורה בימי הזיכרון והמכבדים לעבור לפני התיבה. אט אט נעשה מעורה יותר ויותר בעיסקי הקהילה, ואז שמע שעומדות להתקיים בחירות לועד בית הכנסת. החליט להציג את מועמדותו, אבל אז השתנתה התנהגותו כליל! לפתע התחיל לפזר חיובים, להקדים שלום לכל המתפללים, להתעניין בשלומם ובשלום משפחתם ולקשור איתם קשרים. ומדוע? משום שעד כה לא נצרך אלא לגבאים, אבל כעת, בבחירות, זקוק הוא לכל קול ולכל המתפללים יש זכות בחירה.

הנמשל: בכל השנה כולה אנו מהדרים אחרי מצוות "גדולות": שבת, כשרות וטהרת המשפחה, שלוש תפילות במניין. אבל כה רבות הן המצוות שהאדם דש בעקביו, האחד לא נזהר בלשון הרע, השני מזלזל בלימוד תורה וכו', אבל ימי הדין הם ימי "בחירות" - בשמים וערכת "הצבעה". המצוות על הכף האחת והעבירות על הכף השניה, ומי יודע? ... על כן, אלול הוא הזמן לאסוף מצוות מכל הבא ליד, לאגור כדי להוסיף משקל לכף הזכויות.

ולא זו בלבד, אלא כבר נאמר במסכת קידושין: "לעולם יראה אדם עצמו ואת כל העולם כולו כאילו חציו זכאי וחציו חייב. עשה מצווה אחת - הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות". משום כך פותחת פרשתנו הנקראת בסמיכות לחודש אלול, בלשון יחיד - "ראה" וממשיכה בלשון רבים - "אנכי נותן לפניכם", לומר לנו, שאם היחיד יראה ויתן אל ליבו לקיים מצווה אחת נוספת, יוכל לגרום לכך שלכל עם ישראל תהיה אורה ושמחה - "אנכי נותן לפניכם היום ברכה".

שינוי לשון הנראה לעין נכתב בתחילת פרשתנו: "את הברכה אשר תשמעו אל מצוות ה' אלוכם ... והקללה אם לא תשמעו". בברכה נכתב "אשר תשמעו" ובקללה: "אם לא תשמעו", מדוע? השיב על כך רבי ישראל מסלנט זצ"ל: שהברכה ניתנת מראש. כל מי שמבקש להתעלות ולקיים רצון הבורא ולשמור תורה ומצוות - מיד מקבל עזר וסיוע וברכות כמקדמה, וזהו: "את הברכה - אשר תשמעו", היינו בכדי שתשמעו ותשמרו את המצוות. מה שאין כן בקללה, חלילה, אין היא ניתנת מראש אלא באה רק כתוצאה מעבירות - "אם לא תשמעו" - חלילה.

ואכן, זו הנהגת הבורא עימו: הוא מקדים את הברכה והשפיע למצוה. את הבית למזוזה, את הילד למצות מילה, את הכסף למצות צדקה, את העינים, האזניים והפה למצות תלמוד תורה.

עלינו לאור זאת להתבונן בימים אלו של חודש אלול שנתבקש בראש השנה ליתן דין וחשבון על מעשינו, וידונו באיזה ספר לכתבינו, וישאלונו, הן קיבלתם מקדמה עבור המצוות והמעשים הטובים "על מנת שתשמעו אל מצוות ה' אלוכם", קיבלתם קורת גג ומשפחה, קיבלתם מאכלים, קיבלתם צאצאים לתפארת, איך ניצלתם את כל המקדמות הללו?

ידוע סיפור סיפור החצוצרה שסיפר המגיד מדובנה: כשהגיע אורח תמים לכפר שמע פתאום קול חצוצרה, כאשר התעניין המקור הקול נאמר לו שכאשר פורצת שריפה תוקעים בחצוצרה והשריפה נכבית, האורח התמים לא הבין שקולות החצוצרה מעדיקים את מכבי האש, והם אלו שמכבים אותה, לכן כשחזר לכפרו הסביר לכל חבריו את השיטה החדשה שכיבוי שריפות שלמד. קנה האיש חצוצרה וכאשר באחד הימים פרצה שריפה התחיל תוקע בה, כמובן ששום דבר לא קרה. האיש חשב שאינו תוקע מספיק חזק, תקע בכל כוחו ועדיין לא קרה כלום! בינתיים התפשטה השריפה עוד ועוד... ואנשי הכפר גערו בטיפש על תמימותו... והנמשל: כמו שא"ל לכתוב דליקה רק עם חצוצרה, וצריך גם מכבי אש, כך א"ל לחזור בתשובה בתשובה אם רק תוקעים בשופר ולא עושים מעשים.

החיד"א זצ"ל אומר שהאדם דומה להלך שיש לפניו שתי דרכים וזקן ניצב בפרשת דרכים ומזהירו: דרך זו הנראית סלולה וקלה, בהמשכה יש בורות ומכשולים עצומים, ודרך זו שנראית כקשה, הופכת בהמשך לדרך מישור שתביא אל המטרופולין לשלום. כך הזהירו התורה: "ראה" והתבונן שעויבת דרך המצוות הנראית כפריקת עול קלה, סופה יגון בעולם הזה ובבא, ודרך שמירת המצוות שנראית כקשה - היא היא הברכה!

היה היה פעם בחור שהיה גבור חיל, אך יחד עם זאת פרא אדם. ביום בהיר אחד הוא החליט להטיב את דרכו, לעזוב את מעשיו הרעים ולהיות מעתה טוב ונוח לבריות. הלך הבחור אל רבי שמעון בן שטח ובדמעות בעיניו בקש את התנא הגדול שיורוהו דרך לתשובה. רבי שמעון עודד את הבחור, הוא שמע את סיפורו בסבלנות והבטיח לעזור לו להתחיל בחיים חדשים. "רק דבר אחד אתה חייב להבטיח לי" - אמר לו רבי שמעון - "תבטיח לי, שאף פעם בחייך לא יצא מפיל דבר שקר. אתה חייב להשבוע לי שתמיד תגיד את האמת ורק את האמת. אני מצדי מבטיח לך שבכוונה של האמת תנצל מכל רע". שמח הבחור שמחה גדולה ואמר: "זה הלא דבר קטן, אני נשבע שתמיד אומר רק את האמת".

שמח וטוב לב הלך הבחור הביתה. בבואו הבחין בכך שביתו של השכן מלא כל טוב וכי השכן שנשע שכח לנעול את הדלת. "הנה זו היא ההזדמנות לערוך שם גניבה הגונה!" חשב הבחור, אמר ועשה: חמק אל תוך ביתו של השכן ואסף את כל חפצי הכסף והזהב. כבר עמד להסתלק עם השלל, כאשר פתאום עלתה בדעתו המחשבה, מה הוא יענה לשכן כאשר הלה ישאל אותו אם הוא יודע מי גנב את הרכוש. "אם אענה לו שלא ידוע לי מאומה", חשב ידידנו לעצמו, "הרי יהיה זה שקר! ואני הלא נשבעתי לומר רק את האמת. ובכן מה?"

עוד חודש לפנינו, נראה להכין את התשובות המתאימות והאמיתיות, ואז נזכה בראש השנה להכתב ולהחתם בספרך של צדיקים.

### זמני שב"ק

6:25	מנחה וקבל"ש א'
6:33	פלג המנחה:
6:55	סופ"ז הדלה"נ למנין א':
7:45	הזלקת הנרות:
7:55	מנחה וקבלת שבת:
4:53	עלות השחר:
6:05	הנץ החמה:
8:00	דף היומי:
9:32 - 8:56	סופ"ז ק"ש:
9:00	שחרית:
6:00	מנחה מנין א':
	ולאחריו פרקי אבות
7:50	מנחה וסעודה ג':
8:52	מוצאי שב"ק:
9:12	מוצאי שב"ק ר"ת:

### זיכוי הרבים

רכשו לכם הזכות להפצת הגיליון "דברי חיים" להצלחה וישועה בכל העניינים או להנצחת קרוביכם

kehilasdivreichaim@gmail.com

### נדבת

הדפסת הגיליון והפצתו

נדבת ידידנו הר"ר מענדל טייטלבוים הי"ו

לעי"נ אביו ר' יצחק דוד

בן ר' נחמן אלימלך ז"ל

וזוגתו מרת יטלא

בת ר' אברהם ע"ה

ת.נ.צ.ב.ה

## ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה:

הקשו כל המפרשים למה התחיל בלשון יחיד "ראה", ואח"כ מסיים בלשון רבים "לפניכם" דהיה לו לומר ראו אנכי נותן לפניכם או ראה אנכי נותן לפניך, וכתב החתם סופר על פי מאמר חז"ל שכל אדם צריך לראות כאילו העולם חצוי חייב וחציו זכאי, והוא יכול להכריע במצוה אחת את העולם לכף זכות או בעבירה אחת את העולם לכף חובה, וזהו פי' הפסוק, ראה! הוא מדבר ליחיד, שצריך לדעת חשיבותו כי הרבים תלוי בו, ואומר לו תידע שבידך להכריע את כל העולם לברכה או לקללה, לכך מתחיל בלשון יחיד ומסביר לו שבידו תולה הברכה והקללה של הרבים, לכן מסיים הפסוק בלשון רבים דוקא.

## ראה אנכי נותן לפניכם:

הלשון "אנכי" צריך ביאור קצת דהיה יכול לכתוב ראה לפניכם ברכה וקללה מהו לשון אנכי, אלא ידוע מאמרו של ר' און העולם ניזון אלא בשביל האמונה, כי באמת שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, ואף דקיי"ל ביומו תתן שכרו ולא תלין פעולת שכיר, וידוע שהקב"ה מקיים כל התורה כולה, וא"כ איך יכול לבטל המצוה של שילום שכר לפועליו עושי רצונו, אמנם בגמ' ב"מ מבואר דהמשכיר פועלים על ידי שליח לא אמרינן האי דינא דלא תלין, והקב"ה נתן התורה על ידי שליח דהיינו משה רבינו, ממילא אינו עובר על לא תלין, אמנם אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו, ולא נאמר כלל על ידי שליח, נמצא שמצות אנכי ולא יהיה לך דהיינו אמונה באלקים, על זה יש שכר בהאי עלמא דכיון שהקב"ה בעצמו ציוה את זאת, ממילא חייב הוא לשלם שכר בהאי עלמא כדי שלא יעבור כביכול על לא תלין, וזה הביאור אין העולם ניזון אלא בשביל האמונה, שבזכות אמונה יש שכר בהאי עלמא.

וי"ל דזה מרומז בפסוק זו, ראה "אנכי" פי' בשביל הציווי של אנכי שאמר הקב"ה בעצמו ולא על ידי שליח יש שכר וברכה גם בעוה"ז [ועי' בעל הסורים].

ראה "אנכי" בספסוף מאור ושמש מפרש למה כתיב הלשון אנכי, בשם המגיד הקדוש מוהר"ר יחיאל מיכל מזלצטשטוב ז"ל על הפסוק אנכי עומד בין ה' ובניכם, שמי שמחשב עצמו ליש ומתפאר בלבו לאמור שמגיע לו איזה שכר או חשיבות בשביל שלמד או בשביל שהתפלל כראוי או שעשה איזה פעולה של חסד, עי"ז הוא עושה מסך המבדיל בינו לבין קונו, כי הקב"ה אינו סובל מי שמחזיק עצמו בגדלות וכמאמר חז"ל על המתגאה אומר הקב"ה כביכול אין אני והוא יכולין לדור ביחד, וזה הביאור אנכי עומד בין ה' ובניכם, מי שמחזיק עצמו לאנכי לאיזה ישות, זה עומד כמסך המבדיל בין ה' ובין האדם, אמנם מאידך גיסא יש ענין של ויגבה לבו בדרכי השי"ת שצריך לדעת שבשמים רוצין שהוא יתפלל ושהוא ילמוד, ופעולותיו חשובין מאוד למעלה, [ועי' בגליון פרשת חוקת מאמר הרה"ק הרב ר' מאיר מפרעמיסלאן ז"ל על החילוק בין שטן של קודם המצוה שרוצה להביא ענוה פסולה, ולאחר המצוה שרוצה להביא גיאות ועל זה מתפללין והסר שטן מלפנינו ומאחרינו עיי"ש]. לכן אמר ראה "אנכי" יכול להיות ברכה וקללה, את הברכה הוא אשר תשמעו משתמשין בו עם האנכי לעשות רצון השי"ת, וח"ו הקללה אם משתמשין בו בגיאות ובהתנשאות.

## ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה:

יש לדייק "לפניכם" דהו"ל "לכם", עוד לייקו המפרשים למה בברכה כתיב אשר תשמעו ובקללה כתיב וסרתם דהיינו בפועל ממש, עוד יש לדייק על המשך הפרשה שהברכה יהיה על הר גריזים הלא המה בעבר הירדן וגו' מהו אריכת הלשון "הלא המה" וגו', וי"ל עפ"י המבואר בברכות ל"א דואספת דגניך הוא

באיך עושיך רצונו של מקום וכו' וידוע הקו' בזה, וי"ל דשם מיירי לענין שמיעה בלבד, והמוכן לשמוע נעשה כלי מוכן לקבל ברכה, אבל עדיין אינו "עושה" רצונו של מקום דבעשייה בודאי הברכה נעשה בפועל ממש, וכן כאן "לפניכם" היינו באשר תשמעו כשיש שמיעה כבר יש לפני האדם ברכה, אבל האדם צריך עדיין לעבוד בפועל כדי להמשיך הברכה עליו, כי הברכה הנזכר כאן הלא המה בעבר הירדן דהיינו קודם כניסה לתוך הקדושה בפועל, וזה העבודה של חודש אלול להיות לב מוכן לשמוע ולקבל ואז יש מה שיחול עליו הברכה.

## ראה אנכי נותן לפניכם היום:

רמז לר"ה ואלמו"ר הסביר שלכך כ' את הברכה אשר תשמעו בלי שום עשייה עי' כלי יקר שיש בזה רמז למצות שופר שעיקר מצותה ע"י שמיעה.

חשבתי ענין יה"ר שאומרים קודם ברכת החודש שענינה הוא שתחדש החודש הזה לא החדש הבא אלא מה שנשאר שיהיה השפעות טובות, כי כל ההשפעות הוא רק כדי שיוכל להמשיך לעשות עבודת השי"ת, ממילא מבקשים עוד קודם החודש שיהיה לנו השפעות טובות כדי שבזה נוכל להמשיך הלאה, וכן חודש אלול הם ימי רחמים ורצון כדי שבזה יהיה לנו הרחבת הדעת לבקש על שנה טובה הבעל"ט.

עי' ייטב לז' עה"פ בנים אתם לה"א, ונצטט משמואל שזה מורה על חלק הרוחני שבאדם שזה העיקר, משל מח"ח לענין כלי אכילה הגם שהם נחוצים אבל אין עושים מזה העיקר, וכן בחלק הרוחניות של האדם, אלו"ל לו לא צריכים לעשות בכל צרתם לא צר בכל צרתם לו צר, וירא כי לא יכול לו.

## השומר לך פן יהיה דבר עם לבנך בליעל לאמר קרבה שנת השבע שנת שמיטה ורעה עינך באחיך האביון:

ענין השמיטה הוא אמונה, אבל צריך להאמין לעצמו אבל לא לאחרים אלא יפתח את ידו לו.

בנים אתם לה"א בין כך ובין כך קרויים בנים כי בני"ב בחר ה' אף שאינם ראויים עי' מהר"ל עה"פ אתה הוא ה"א אשר בחרת אף קודם שמצאת את לבבו נאמן.

עי' תרג"י שפי' ברכה וקללה ברכה וחילופו, י"ל עפי"ד המהר"ל שקודם החטא של אדה"ר היה הכל ברכה וכן הוא הטבע אלא שהחטא גורם לקילקול, והעבודה של האדם להפוך הקללה ולעשותו כמו שהיה קודם החטא, ולזה כ' הברכה "אשר" תשמעו ובקללה "אם" לא תשמעו, שהקללה תולה על הספק, ולכן כ' בתורה אח"כ ענין ביהמ"ק לשכנו תדרשו וגו', וכן בסוף הפרשה ענין עליה לרגל כמבואר במהר"ל שבביהמ"ק היה מצב של אדה"ר קודם החטא, ולכן לא הזיק שם עקרב ולא הפילה וכו', ובימים טובים לא יחמוד איש את ארצו שלא היה הקללה שורה, והמועדים נקראו ע"ש הברכה שבקרקע אביב קציר ואסיף שהם ברכת המועדים.

וי"ל דזה ענין חודש אלול כמבואר צניי יסכר שצוה"ק איתא שיעקב לקח חודש זו מעשו, ומרומז באותיות לא לו וירא כי לא יכול לו, עשו רוצה לעשות פירוד בין הקב"ה וכלל ישראל ענין של בכל צרתם לא צר, ויעקב עשה לו בו' ענין מהפך קללה לברכה.

ארומיך ה' כי דילתנו בשם אדנ"י במילואיו יש י"ב אותיות, כנגד י"ב חדשים נמצא ד"ל כנגד תמוז אב, ולכן כ'

הרים [ישעי' ב] הר בתוך הר דהיינו "הירהור" אבן שתיה מקום המקדגש והיצירה של העולם, וארבעים יום קודם לכן יש להבין.

צילקוט איתא הענק תעניק יש בזה רמז לשכר הצדיקים ומה להגב אמר הקב"ה הענק תעניק לעושי רצונו עאכ"כ, והכונה כי יש פלא במצות הענקה כמבואר ברש"י שחייב ליתן דבר שפרה ורבה דוקא ולא פרד, והכונה שהגב רוצה לעשות ממון במהירות בלא יגיעה ועמל, וגם רוצה להישאר בעיני הבריות כאיש נכבד, ואינו עושה החשבון שסוף גב תליה, וכן עושה היצה"ר שאין האדם מתבונן בהתוצאות של פעולותיו, ולכן ציוה הקב"ה שצריך לעבוד שש שנים בשביל אחרים ויתפרסם הדבר ברבים שנמכר בבי"ד, ולאחר מכן נותנים לו לימוד הענקה ודקא בדבר שפרה ורבה להורות כי צריך שיחשוב על העתיד, וזה למדין מביות מצרים שהמטרה שיקחו הכסף ולבנות מחדש בארץ ישראל,

כמו כן ענין חודש אלול שהוא מתנה מהקב"ה ארבעים יום של ריצוי, כמבואר ברש"י פרשת כי תשא שהביא משל למלך שנתן לשובשין הכסף ליקח לו נייר ולכתוב הכתובה, כן הקב"ה הראהו מחצב סנפרינון וביקש ממנו פסל לך שהלוחות יהיו משל משה דוקא דהיינו עבודת האדם איתערותא דלתתא, זוהי עבודת חודש אלול כמבואר בפרשת עקב שארבעים יום האחרונים היה הריצוי בשמחה, דהיינו עבודת האדם, וזה מה שאמר משה ראה אנכי, ופי' בעה"ט דקאי על עשרת הדיברות, וגם אנכי בפשטות הוא משה רבינו והכונה שהקב"ה נתן לי הכח לפסול השני לוחות, וזה אני לדודי ודודי לי דומה דודי לצבי עי' יו"ד סי' מ"ב שאין לה מרה ועינה פתוחה תמיד כן צ"ל עבודת האדם בלי מרידות ועין פתוחה בכל זמן.

נמז"ס פ"ה מה"ל תשובה כ' שמכאן אנו למדין ענין הבחירה, ויכול להיות כמשה או כירבעם, וי"ל עפי"ד האוהה"ק ראה "אנכי" תסתכלו עלי, כי משה נולד במידות שהיו צריכים תיקון כמבואר באוהה"ק ריש וזאת הברכה ובדגל בשם הבעש"ק [תשא] ובקדושת לוי [תרומה] ועוד ועוד הרבה ספרים, ומזה אנו רואים ענין הבחירה.

צלותיות לר"ע איתא שבשבעת בריאת העולם באו כל האותיות מת עד ב' שיברא בהם העולם, וכולם לא נתקבלו חוץ מהב' והא' שתק, ובשכר השתיקה זכה להיות הא' של אנכי, ועי' צעה"ט שזה רמז בתחילת הפרשה אנכי, ויש להבין לפי"ד מה לאיתא נעצות ישראל ועוד ספה"ק בשם התיקו"ז שהטעם על תיבת ראה הוא למעלה ועל תיבת אנכי הוא למטה והוא תביר, דהיינו אם מאמין שמסתכלים מלמעלה אזי יכול לשבור את האנכיות [וכן איתא צנז"י נשע מהרה"ק מלאפשיטן וזייטנ פניס], והקל"ה ר"ת והקדן קיימת לו לעולם הבא, דהיינו להפוך הקללה לברכה,

הר גריזים המקום שהטמין יעקב את הע"ז של לכן תחת האלה אשר עם שכם, וכאן המקום מוכן לקבל מחדש קבלת התורה, ועי' צח"ס שמודעה רבה לאוריייתא לא היתה בא"י ולכן אמר לא תעשון ככל אשר אנחנו עושים פה היום איש כל הישר בעיניו עי' צנז"י אצן עזאל ונמז"ס והביאור שמדבר היה טענת אונס דכפה עליהם אבל בא"י קיבלו מרצון ואמר כל העם אמן, רק בחו"ל הדר קבלוה בימי אחשוורוש.

האריז"ל שיש לכיין ועוזר דלים על שני חדשים אלו, ואלול הוא אות ת' וביחד נעשה דל"ת כדלים וכרשים דפקנו דלתך.

בשבוע זו יש ליקוי חמה ביום הרביעי במדינה זו והזכרתי לצני החת"ס בדרשות [דף שמ"ג] ובתשו' או"ח סי' ק"ב השקפה ממעון קדשין השק יפה לפי הגמ' סוכה כ"ט שאם נראה כשק אינו סימן טוב, אבל בני ישראל אינם צריכים לירא מזה כל השקפה לרעה חוץ מהשקפה ממעון קדשך.

איתא צז"ע קולט עה"פ ראה אנכי וגו' שזה בחינת וכל העם רואים את הקולות, ויש להסביר הענין קול גדול ולא יסף שנכנס לתוך הבריאה, שרואים את אלקותו ית"ש מתוך הבריאה כמאמר המגיד הק' מה רב מעשיך ה' וגו' מלאה הארץ קנייך, יש לקנות דביקות בהשי"ת ע"י הארץ, וכמזאל צמז"ס איך מגיעים לאהבתו ית"ש. והמסתכל בעולם רואה הברכה והקללה, וכל העם רואים את הקולות.

### לשכנו תדרשו:

מקום המקדש לא נתגלה איה מקומו ודהמע"ה הוצרך לבקשו ולחפש אחריו כמ"כ אם אתן שנת לעיני וגו' עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב, וטעמא בעי למה על הר גריזים והר עיבל יש כ"כ סימנים כמ"כ הלא המה וגו' וכאן לא רמז אפילו איה מקומו, ונראה בהקדם קו' אוהה"ק שמור ושמעת למה הקדים שמירה לשמיעה [ואף שבנ"י אמרו נעשה קודם לנשמע זה מצידם ולא מצד ציווי השי"ת] וכתבו בספה"ק שהכונה של שמור מלשון ואביו שמר שהעיקר ההשתוקקות הוא נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה'. ובאמת זה היה פגם העגל שהנסיון כי בא שש ומשה לא הגיע שהיה להם לבוא לאהרן ולומר רצונינו לראות את מלכינו איה משה, ולכן אבדו מעלת נעשה קודם לנשמע שענינו היה נעשה השוקקות לעשות אפילו קודם הנשמע, וזהו עבודת צפית לישועה שהוא א' מהשאלות ששואלים לאדם לאחר פטירתו, וכמבואר ברמב"ם סוף הל' מלכים, ועיקר עבודת ימי תמוז אב וגם אח"כ בחודש אלול שצירופו הוא וצדקה תהיה לנו כי "נשמור" וגו', צריך להיות השתוקקות לומר מלכיות זכרונות שופות ולפני ה' תטהרו, וזה סימן של עיקר קבלת עול מלכות שמים.

### אבד תאבדו את כל המקומות וגו' לא תעשון כן להיא:

וכס"י הציא בשם ר' ישמעאל וכי תעלה על דעתך שישראל יתוך את המזבח, [פי' בשעה שעוסק במצות איבוד כל מקומות ע"ז לא ינתן המזבח כמבואר בפסחים י"א אידי שטריד לאבד את החמץ לא יאכל ממנו], אלא הכונה שלא תגרמו לסילוק שכינה, והענין הוא [עי' בכלי יקר הוא יושפך ראש וכו'] שאף שבדברים גדולים נזהר מ"מ יש דברים קטנים שיש לזהר בהם הגורמים לסילוק שכינה, ובזה קלי ואנוהו יש שני פירושים בפשטות הכונה לנוה דירה ביהמ"ק, אמנם יש עוד פי' אני והוא והלכת בדרכיו דהיינו ביהמ"ק מעט שבכאו"א, ור"ה הוא ענין של ביהמ"ק בזמן [ראש השנה בגימ' בית המקדש] ויש להכין שלא יסלק השכינה בדברים קטנים, וחודש אלול יש חשיבות לענין של ואנוהו אני והוא אני לדודי ודודי לי, הדבק במידותיו והלכת בדרכיו כמבואר ברש"י להלן בפרשה, וארבעים יום קודם יצירת הולד מתחיל בר"ח אלול כי כ' במדרש ימים יוצרו ולו אחד בהם זה יוכ"ם יום יצירת האדם מחדש וארבעים יום קודם לכן ימי הירהור שקודם היצירה, ובנביא כ' נכון יהיה הר בית ה' בראש

לע"נ

הרה"ח ר' דוד אליהו בן הרה"ח ר' יוסף חיים גרינואלד זצ"ל



לע"נ

הרה"ח ר' בנימין בייניש בן הרה"ח ר' ישראל וזנבניס זצ"ל



והושן בין אדם למקום בין אדם לחבירו ירא שלם אפוד מכפר על ע"ז חושן על עיוות הדין] אמר הקב"ה ליהוי כדין וכדין וכל בין לימודי ה' וזה הביאור "למוד הוא" שאומרים באדיר הקב"ה קובע כפי שילמדו חכמי ישראל.

אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקך בהיכלו, נוהגין לומר מזמור זו בכל חודש אלול עד שמיני עצרת, והגה"ק מן החסד סופר ז"ל היה מפרש על פי המבואר בתענית דף ח: דבימי ר' שמואל בר נחמני באו כמה מיני צרות ר"ל, ולא ידעו על איזה מהצרות להתפלל, דקיי"ל אין להתפלל על שני דברים ביחד דכתיב בספר עזרא "ונצומה ונבקשה לאלקינו על את" על חדא משמע, דהיינו שבעת צרה יתפללו רק על דבר א' בלבד, ועיי"ש איך מצאו עצה לזה.

והנה אנחנו מבקשים בימי הרחמים והסליחות וגם בימים הנוראים על הרבה דברים, כגון בתפילת אבינו מלכינו אנו אומרים זכור רחמיך וכלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית וכו', ולכאורה זה בניגוד למאמר חז"ל הנ"ל דאין להתפלל על שני דברים, לכן אמר דוד המלך "אחת שאלתי", פי' המטרה של כל הני דברים שאנו מבקשים עליו הוא אחת, דהיינו לעבוד את ה' כראוי, וכשאנו מתפללים צריך להיות כוונתנו שעל ידי בריאות והרחבת הדעת נוכל לעבוד את השי"ת ולהתפלל בלבב שלם ובדיעה צלולה, ולא בבהלה וכפורק עול ח"ו, ועל ידי פרנסה בהרחבה לעשות גמילות חסדים בגוף ובמון, להחזיק מוסדות הצדקה והחסד בעין יפה וביד רחבה, ושלא יהיה לנו טירדות המונעים מעסק ולימוד התורה, כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה, וכיון שכן, המטרה היא אחת, ואין אנו מבקשים על שני דברים רק על דבר א'.

במצות צדקה כ' ואל ירע לבבך בתתך לו, הקשה הגה"ק מהר"י מסאטמאר ז"ל הלא לא לפום צערא ארגא וממילא מה שאיכפת לי אם ירע לבבו, ועוד הקשה כי בגלל הדבר הזה פרש"י שכר האמירה והלא טוב אשר לא תידור, ותי' דחש מתרץ לחבריה, כי הנותן צדקה אכן לפעמים ירע לבבו, אבל המרגיש בצער חבירו כאילו הוא צער שלו אין רוע לב, כי מוציא את ההוצאות בשביל עצמו, [וכן היה הנהגת הרה"ק שהשתתף מאוד בצער של העני וכששמע שאין העני צריך כ"כ כמו שאמר היה שמח], והנודר בעת צרה שלו בודאי הדבר הגון, ומיושב כי בגלל הדבר הזה, שכר האמירה שזה צרה אצלו ומשתתף בצער חבירו.

כזינו בחיי פרשת חיי ג' מקומות קנו בני ישראל - מערת המכפלה ע"י אברהם ביהמ"ק ע"י דוד והר גריזים ע"י יעקב שנאמר ויקן את חלקת השדה, וזה היה המקום הראשון שבנה אברהם זבח כדכ' ריש פרשת לך, מקום שה' נראה אליו, ויעקב קנאו אחר שצלע על ירכו דהיינו בחודש אב, ויבא יעקב שלם שנצח את עשו על חודש אלול ושם יש ברכות אשר תשמעו.

### לשכנו תדרשו:

לשכנו תדרשו לא אמר להם המקום שקדושה צריך יגיעה אע"פ שהמזמ"ס כ' שידעו במסורת מקום המקדש, מ"מ נעלם מהם ודוד יגע כמבואר בתהלים אם אתן שנת לעיני כדי לקנות המקום, ובחלקו של בנימין דייקא, שלא כרע לע"ז דהיינו עשו כמבואר בחז"ל, ועל זה נאמר אבד תאבדון, כי רחל גנב את הגביע והשבטים אמרו לבנימין גנבא בן גנתא שגנבה את התרפים, זה לא היה לגריעותא אלא למעליותא שכחה של רחל ובנימין לאבד ע"ז, כל זה בכלל אבד תאבדון, צריכים אמונה פשוטה לקנות קדושה

בנים אתם לה"א יש י"ב תיבות כנגד שבטי קה וחמשים אותיות כנגד נ' אותיות שבשמות השבטים ומתחיל בב ומסיים בת' דהיינו בת רמז לדינה [כזינו יואל].

### ועברתם את הירדן:

מקום ירידה [עי' מש"כ לעיל תשע"ג] ונראה שיעקב לחם עם עשו כשעבר את הירדן [עי' חזקוני פרשת וישלח והראיה ממה שאמר יעקב כי במקלי עברתי את הירדן "הזה" עיי"ש ובפי' הגר"א] כוחו של יעקב להתגבר על כל ירידה באופן של וירא כי לא יוכל לא, וצדעה"ט איתא שס"ת הלא המה בעבר הירדן הם "אהרן", שאין עוד ענני כבוד להודות הדרך, ואעפ"כ כוחו של אהרן נשאר ואין להתייאש.

איתא בתורת משה עה"פ ואמרת אוכלה בשר כי יש צדיקים שאינם נהנין מהעולם הזה כרבינו הקדוש ע"י כתובית ק"ד ע"א וכיוצא בו אמנם יש לו עבודה להעלית ניצוצית ולכן שולחין לו תאוה כמו שנשתלח מלאך הממונה על התאוה ליהודה ותמר כמבואר בב"ר פ"ה שמשמים גזר על התאוה היא והשלים רצון הבורא ית"ש, אמנם כשעורך שולחנו לאכול בשר כי חיכב להעלות ניצוצות הקדושות יש לחוש שיגרש שס בני ביתו שכפי דעתו אינם ראויים לכך ומכש"כ עמי הארץ שבביתו דאמורים לאכול בשר כפסחים מ"ט לא יעשה כן אלא הטמא והטהור יאכלנו עיי"ש בדבריו הקדושים.

בהפטרה: ושמתי כדכד שמשותיך וגו' וכל בניך לימודי ה' ע"י בב"ב ע"ה שני פשטים אבני שהם או אבני ישפה [אפוד

**עקב חוסר הזמן  
גיליון זה לא עבר הגהה מלאה**

## הודעה לקהל אנ"ש

**סעודת ראש חודש יחד עם סעודת מלוה מלכא תתקיים אי"ה במוצש"ק**

**בבית מדרשנו בשעה 10:00.**

**ברוב עם הדרת מלך**

לע"נ

הרה"ח ר' פינחס בן הרה"ח ר' בנימין בינוש וזנבניש זצ"ל

אשר הלך לעולמו לאחר שהזדנך ביסורים קשים וקבלם באהבה בשב"ק פר' שמיני לסדר 'בקרובי אקדש' - נוניסן תשע"ז

